

Regeringens proposition till Riksdagen angående lag om bostadshypoteksföreningar.

Ur synpunkten av kreditförhållandenas i landet sunna utveckling är det nödigt och av vikt, att mot in-teckningssäkerhet kunna erhållas lån på lång tid genom förmedling av inrättningar, vilka äro särskilt organiserade för sådan utlåning. Vad lantbruksfastigheter beträffar har Finlands Hypoteksförening sedan gammalt tillgodosett deras kreditbehov, och sedan sagda inrättning, på grund av lagen om hypoteksföreningar den 24 april 1925 omorganiserats och staten till dess förfogande ställt medel, har föreningen åter kunnat skrida till fullföljande av ifrågavarande uppgift. Likaså har staten berett Andelskassornas Centrallånefond Aktiebolag tillfälle att utgiva in-teckningslån mot lantbruksfastigheter.

Vidkommande bostadsfastigheter, framträder behovet av in-teckningskredit särskilt i städer och med dem i avseende å byggnadssätt jämförliga samhällen. Tidigare kunde de såsom aktiebolag konstituerade hypotekskreditanstalterna, av vilka den viktigaste var Aktiebolaget Städernas i Finland Hypotekskassa, i avsevärd grad tillfredsställa detta behov. Världskriget gjorde dock slut på denna möjlighet och bostadsfastighetskrediten är i vårt land fortfarande oordnad.

Emedan med denna fråga, likasom med frågan om lantbrukens fastighetskredit, ett avsevärt allmänt intresse är förbundet, har Regeringen ansett det nödigt att underställa densamma sakkunnig persons prövning, och hava sedermera överdennes betänkande utlåtanden infordras av särskilda ämbetsverk och organisationer.

Den sålunda vunna utredningen synes utvisa, att hos oss likasom i övriga nordiska länder frågan om bostadsfastighetskrediten erhåller sin gynnsammaste lösning, om till grund för denna kreditgivning lägges låntagarnas ömsesidiga ansvarighet. Tillsvidare saknas hos oss dock en lagstiftning, på grund varav en ömsesidig kreditanstalt för utgivande av bostadsin-teckningslån kunde inrättas. Till avlägsnande av denna brist har det lagförslag uppgjorts, som genom denna proposition överlämnas till Riksdagens antagande. Förslaget har i allt väsentligt utarbetats i överensstämmelse med den nyligen utfärdade lagen om lantbrukshypoteksföreningar, vars stadganden, bl. a. i fråga om bildande av reservfond, ansetts i allmänhet lämpliga att iakttagas jämväl med avseende å bostadshypoteksföreningar. Det är möjligt och till och med sannolikt, att inom detta område, likasom inom lantbrukets hypotekskredit, i vårt land en enda central kreditanstalt skall vara tillräcklig för att under en längre tid framåt tillfredsställa detta behov. Emedan intet dock synes hindra, att lagstiftningen tillåter uppkomsten av flere sådana föreningar, därest sådant längre fram bleve av behovet påkallat, har lagförslaget även i detta avseende utarbetats i överensstämmelse med lagen om hypoteksföreningarna för lantbruket.

Finlands Hypoteksförening har hittills ansetts vara i behov av statsunderstöd, på det att föreningen måtte kunna på tillfredsställande villkor erhålla de lån, genom vilka den förvärvat medel till sin utlåning. Eme-

dan det är sannolikt, att understöd från statens sida är ett villkor, utan vilket det icke är möjligt att på tillfredsställande sätt lösa frågan om bostadsfastighetskrediten,

förelägges Riksdagen i skild proposition förslag om sådant understöd.

Ovannämnda lagförslag är sålydande:

Lag

om bostadshypoteksföreningar.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas härmed:

1 §.

Med bostadshypoteksförening förstås i denna lag förening, som har till syfte att genom utgivande av lån mot in-teckning på längre tid tillfredsställa ägares av bostadsfastigheter i städer och med dem likartade samhällen kreditbehov.

2 §.

Bostadshypoteksförening kan stiftas endast med tillstånd av statsrådet.

3 §.

Bostadshypoteksförenings verksamhetsområde kan omfatta antingen landet i dess helhet eller till sina gränser bestämd del därav.

Förening må icke förläggas till annan ort än stad, där länsstyrelse har sitt säte, och skall denna stad anses som föreningens hemort.

4 §.

Bostadshypoteksförening skall grundas på delägarnas i föreningen inbördes ansvarighet.

Föreningens delägare utgöras av dess låntagare.

Delägars rösträtt vid föreningsstämma bestämmes på grund av det oguldna beloppet av lån, som honom av föreningen beviljats.

5 §.

Stiftande av bostadshypoteksförening skall ske medelst skriftlig överenskommelse, varigenom minst etthundra ägare av bostads-

fastigheter förbinda sig att ingå som delägare i föreningen och antaga stadgar för denna samt tillsätta dess första styrelse. Å stadgarna skall statsrådets stadfästelse utverkas.

Innan stadgarna blivit stadfästa och låneansökningar till ett belopp av minst femtio miljoner mark tecknats, må föreningens verksamhet icke vidtaga.

6 §.

Hypoteksförening har rätt att anskaffa medel för sin verksamhet såväl genom utgivande av räntebärande obligationer som medelst annan upplåning, dock ej genom mottagande av depositioner från allmänheten. För upptagande av obligationslån erfordras statsrådets tillstånd.

Av hypoteksförening utgivna obligationer skola inlösas enligt fastställd amorteringsplan.

7 §.

Av bostadshypoteksförening anskaffade lånemedel skola användas till utgivande av lån åt föreningens delägare och dem, vilka anmäla sig till inträde såsom sådana, mot in-teckning i deras ägande bostadsfastigheter. Annan utlåning må ej av hypoteksförening bedrivas.

8 §.

Lån må av hypoteksförening beviljas mot in-teckning i sådan bostadsfastighet, som icke är underkastad några villkor beträffande äganderättens överlåtelse.

Mot inteckning i byggnad på arrendetomt kan lån beviljas endast för den händelse, att tomten äges av kommun, att kommunen icke kan uppsäga arrendeavtalet under arrendetiden, att överlåtelsen av arrenderätten är fri och att den återstående arrendetiden är minst fem år längre än amorteringstiden för lånet.

Obebyggd tomt eller ofullbordad byggnad må icke godkännas såsom säkerhet för lån.

Såsom säkerhet för lån ställda byggnader skola vara försäkrade så, att föreningen åtnjuter full säkerhet under hela låntiden.

9 §.

Ej må lån beviljas till högre belopp än femtiofem procent av det värde, lägenheten vid värdering blivit åsatt.

10 §.

Lånevillkoren i avseende å ränta och återbetalning skola i allmänhet bestämmas i överensstämmelse med de av föreningen vid upplåningen i dessa delar ingångna förbindelser, utan annan ökning än vad som kan beräknas vara erforderligt för bestridande av föreningens förvaltnings- och andra omkostnader samt vad enligt föreningens stadgar skall i och för bildande av reservfond erläggas.

11 §.

Bostadshypoteksförening skall så förvaltas, att i dess ägo vid varje tidpunkt befinna sig fullgiltiga intecknade skuldsedlar till ett belopp, som jämte kassabehållningen motsvarar föreningens låneförbindelser.

12 §.

För bostadshypoteksförenings oguldna skulder, av vad namn eller beskaffenhet de vara må, äro de för lån ur föreningens medel intecknade bostadsfastigheter ansvariga, envar i mån av det lånebelopp, för vilket fastigheten då häftar, så ock delägarna i

föreningen solidariskt, i mån av envars oguldna lånebelopp.

13 §.

Möjligen uppkommen förlust å hypoteksförenings utlåning äro föreningens delägare skyldiga att ersätta såsom i 12 § stadgas.

14 §.

I bostadshypoteksförenings stadgar skall angivas:

- 1) föreningens namn och hemort;
- 2) föreningens verksamhetsområde;
- 3) beskaffenheten av de bostadsfastigheter, mot vilka lån av föreningen beviljas;
- 4) sättet och grunderna för värderingen av fastigheter och det belopp av värderingsvärdet, vartill lån kan av föreningens beviljas;
- 5) på vilka villkor och när låntagare må återbetala av föreningen beviljat lån och frikallas från delägarskap i föreningen;
- 6) när föreningen är berättigad att kräva återbetalning av lån;
- 7) i vilken ordning låneansökningarna skola företagas till avgörande och lån utgivnas till sökande, samt vilka handlingar lånesökande bör till föreningen inlämna;
- 8) på vad sätt och till vilket belopp reservfond för tryggande av föreningens verksamhet skall bildas;
- 9) grunderna för användningen av uppkommen vinst;
- 10) huru föreningens styrelse och förvaltning skola organiseras;
- 11) tiden för bokslutets upprättande och sättet för granskningen av föreningens räkenskaper och förvaltning;
- 12) tiden för ordinarie föreningsstämma och vilka ärenden vid sådan skola upptagas;
- 13) när extraordinarie föreningsstämma kan hållas och vilka ärenden vid sådan kunna upptagas;
- 14) sättet för sammankallande av föreningsstämma och det röstetal, delägare därvid tillkommer;

15) till vilket belopp låneansökningar skola hava tecknats, innan föreningens verksamhet kan vidtaga;

16) sättet för ändring och komplettering av föreningens stadgar; samt

17) huru beslut att föreningens verksamhet skall upphöra eller att likvidation av dess rörelse skall äga rum bör fattas.

15 §.

Bostadshypoteksföreningens verksamhet och förvaltning övervakas av en utav statsrådet förordnad ombudsman, vilken av statsrådet meddelas anvisningar.

Ombudsman tillsättes icke, därest enligt föreningens stadgar i föreningens styrelse ingår av statsrådet utsedd medlem.

Helsingfors, den 22 oktober 1926.

Republikens President

LAURI KR. RELANDER.

Finansminister *Kyösti Järvinen.*

**Riksdagens svar å Regeringens proposition
angående lag om bostadshypoteksföreningar.**

Till Riksdagen har överlämnats Regeringens proposition angående lag om bostadshypoteksföreningar, och har Riksdagen, som

i ärendet emottagit Bankutskottets betänkande N:o 6, antagit följande lag:

Lag

om bostadshypoteksföreningar.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas härmed:

1 §.

Med bostadshypoteksförening förstås i denna lag förening, som har till syfte att genom utgivande av lån mot inteckning på längre tid tillgodose kreditbehovet hos ägare av bostadsfastigheter i städer och med dem likartade samhällen.

2 §.

Bostadshypoteksförening kan stiftas endast med tillstånd av statsrådet.

3 §.

Bostadshypoteksförenings verksamhetsområde kan omfatta antingen landet i dess helhet eller till sina gränser bestämd del därav.

Förening må icke förläggas till annan ort än stad, där länsstyrelse har sitt säte, och skall denna stad anses såsom föreningens hemort.

4 §.

Bostadshypoteksförening skall grundas på delägarnas i föreningen inbördes ansvarighet.

Föreningens delägare utgöras av dess läntagare.

Delägars rösträtt vid föreningsstämma bestämmes på grund av det oguldna beloppet av lån, som honom av föreningen beviljats.

5 §.

Stiftande av bostadshypoteksförening skall ske medelst skriftlig överenskommelse, varigenom minst etthundra ägare av bostadsfastigheter förbinda sig att ingå som delägare i föreningen och antaga stadgar för denna samt tillsätta dess första styrelse. Å stadgarna skall statsrådets stadfästelse utverkas.

Innan stadgarna blivit stadfästa och låneansökningar till ett belopp av minst femtio miljoner mark tecknats, må föreningens verksamhet icke vidtaga.

6 §.

Bostadshypoteksförening har rätt att anskaffa medel för sin verksamhet såväl genom utgivande av räntebärande obligationer som ock medelst annan upplåning, dock ej

genom mottagande av depositioner från allmänheten. För upptagande av obligationslån erfordras statsrådets tillstånd.

Av hypoteksförening utgivna obligationer skola inlösas enligt fastställd amorteringsplan.

Vid utgivande av obligationer skall förbehåll göras om rätt för hypoteksföreningen att efter utgången av viss tid öka amorteringen eller återbetala obligationslånet i dess helhet.

7 §.

Av bostadshypoteksförening anskaffade lånemedel skola användas till utgivande av lån åt föreningens delägare och dem, vilka anmäla sig till inträde i föreningens mot inteckning i deras ägande bostadsfastigheter. Annan utlåning må ej av bostadshypoteksförening bedrivas.

8 §.

Lån må av bostadshypoteksförening beviljas mot inteckning i sådan bostadsfastighet, som icke är underkastad några villkor beträffande äganderättens överlåtelse.

Mot inteckning i byggnad på arrendetomt kan lån beviljas endast för den händelse, att tomten äges av kommun, att kommunen icke kan uppsäga arrendeavtalet under arrendetiden, att arrenderätten kan utan kommunens hörande överlätas på tredje person och att den återstående arrendetiden är minst fem år längre än amorteringstiden för lånet.

Obebyggd tomt eller ofullbordad byggnad må icke godkännas såsom säkerhet för lån.

Såsom säkerhet för lån ställda byggnader skola vara brandförsäkrade så, att föreningen åtnjuter full säkerhet under hela låntiden.

9 §.

Ej må lån beviljas till högre belopp än femtiofem procent av det värde lägenheten vid värdering blivit åsatt.

10 §.

Lånevillkoren i avseende å ränta och återbetalning skola i allmänhet bestämmas i överensstämmelse med de av föreningen vid upplåningen i dessa delar ingångna förbindelser, utan annan ökning än vad som kan beräknas vara erforderligt för bestridande av föreningens förvaltnings- och andra omkostnader samt vad enligt föreningens stadgar skall i och för bildande av reservfond erläggas.

11 §.

Bostadshypoteksförening skall så förvaltas, att i dess ägo vid varje tidpunkt befinna sig fullgoda intecknade skuldsedlar till ett belopp, som jämte kassabehållningen motsvarar föreningens låneförbindelser.

12 §.

För bostadshypoteksföreningens oguldna skulder, av vad namn eller beskaffenhet de vara må, äro de såsom säkerhet för lån ur föreningens medel intecknade bostadsfastigheterna solidariskt ansvariga, envar i mån av det lånebelopp, för vilket fastigheten då häftar.

13 §.

Möjligen uppkommen förlust å bostadshypoteksföreningens utlåning äro föreningens delägare skyldiga att ersätta såsom i 12 § stadgas.

14 §.

I bostadshypoteksföreningens stadgar skall angivas:

- 1) föreningens namn och hemort;
- 2) föreningens verksamhetsområde;
- 3) beskaffenheten av de bostadsfastigheter, mot vilka lån av föreningen beviljas;
- 4) sättet och grunderna för värderingen av fastigheter och det belopp av värderingsvärdet, vartill lån kan av föreningen beviljas;
- 5) på vilka villkor och när låntagare må återbetala av föreningen beviljat lån och frikallas från delägarskap i föreningen;

6) när föreningen är berättigad att kräva återbetalning av lån;

7) på vad sätt och till vilket belopp reservfond för tryggande av föreningens verksamhet skall bildas;

8) grunderna för användningen av uppkommen vinst;

9) huru föreningens styrelse och förvaltning skola organiseras;

10) tiden för bokslutets upprättande och sättet för granskningen av föreningens räkenskaper och förvaltning;

11) tiden för ordinarie föreningsstämma och vilka ärenden vid sådan skola upptagas;

12) när extraordinarie föreningsstämma kan hållas och vilka ärenden vid sådan kunna upptagas;

13) sättet för sammankallande av föreningsstämma och det röstetal delägare därvid tillkommer;

14) till vilket belopp låneansökningar

skola hava tecknats, innan föreningens verksamhet kan vidtaga;

15) sättet för ändring och komplettering av föreningens stadgar;

16) i vilka fall åtgärder böra vidtagas för föreningens upplösning; samt

17) huru beslut bör fattas om upphörande av föreningens verksamhet eller om likvidation av dess rörelse samt huru likvidationen skall ordnas.

15 §.

Bostadshypoteksföreningens verksamhet och förvaltning övervakas av en utav statsrådet förordnad ombudsman, vilken av statsrådet meddelas anvisningar.

Ombudsman tillsättes icke, därest enligt föreningens stadgar i föreningens styrelse ingår minst en av statsrådet utsedd medlem.

Helsingfors den 15 december 1926.

**Bankutskottets betänkande N:o 6 med
anledning av Regeringens proposition angående lag om
bostadshypoteksföreningar.**

Riksdagen har till Bankutskottets beredning remitterat Regeringens proposition n:o 63 angående lag om bostadshypoteksföreningar. Med anledning av propositionen får utskottet framhålla följande.

Såsom i propositionen påpekas, är det ur synpunkten av kreditförhållandenas i landet sunda utveckling nödigt och av vikt, att lån mot inteckningssäkerhet kunna erhållas på lång tid genom förmedling av inrättningar, vilka äro särskilt organiserade för sådan kreditgivning. Allmänt klagas, att förhållandena hos oss i detta avseende för närvarande icke äro tillfredsställande. Med den jämförelsevis livliga byggnadsverksamhet, som under de senaste åren ägt rum, har det icke varit möjligt att med säkerhet emotse, att den del av byggnadskostnaderna, som under byggnadstiden måst anskaffas genom kortvarig kredit, efter det byggnaden blivit färdig skulle kunna ersättas med stående lån på lång sikt och mot billigare ränta, vilket är av nöden för en dylik verksamhets framgång. Av kända skäl har läget tvärtom gestaltat sig sålunda, att bostadsbyggnadsverksamheten under tiden efter världskriget förutom det egna kapitalet samt av stat och kommun måhända upplånade medel kunnat anskaffa de för byggnadsföretagen ytterligare nödiga kapitalen endast från handelsbanker, sparbanker, kassor och enskilda, ofta på villkor, som försätta fastigheternas innehavare i en särdeles osäker situation. Det torde utan överdrift kunna sägas, att exempelvis i huvudstaden, där bostadsbyggnads-

verksamheten under senaste åren nästan utslutande utövats för bostadsaktiebolags räkning på några undantag när, den fastighetskredit, som använts för detta ändamål, under hela denna tid berott av och fortfarande är beroende av uppsägning på kort tid och därjämte besväras av hög ränta. Först på allra senaste tid hava några livförsäkringsanstalter i någon mån beviljat amorteringslån på lång sikt mot lägre ränta än allmänt är gängse, men denna kreditgivning kan icke få till stånd synnerligen stor lindring.

Vid prövning av ärendet har utskottet med hänsyn till ovanskildrade läge i allo omfattat den i Regeringens proposition uttalade uppfattningen, att de på bostadsfastighetskreditens område för närvarande rådande förhållandena äro i behov av reformering och att denna fråga är så nära förbunden med allmän fördel, att staten bör understöda en sådan reform, varjämte utskottet icke förbisett, att härav kunde följa lättnad i landets finansiella läge bland annat sålunda, att räntefotens sänkning därigenom skulle främjas.

Jämväl vad beträffar den organisationsform, vilken föreslås i Regeringens proposition, har utskottet i huvudsak kunnat omfatta propositionen. Likväl har utskottet funnit nödigt att ändra särskilda stadganden i det till propositionen fogade lagförslaget.

Sålunda har utskottet ansett det vara nyttigt att till lagförslagets 6 § foga ett liknande stadgande om konvertering och

inlösen av bostadshypoteksförenings obligationer inom viss termin som det, vilket intagits i den vid senaste riksdag antagna lagen om hypoteksföreningar.

Det i lagförslaget 7 § ingående stadgandet, att de anskaffade lånemedlen skola användas till utgivande av amorteringslån, kunde i praktiken leda till svårigheter. Det kan exempelvis ofta vara nödigt att för undvikande av ränteförlust bevilja ett lån mot temporär fyllnadssäkerhet innan alla med ett in-tecknat amorteringslån förenade formaliteter hunnit bliva iakttagna, på villkor att lånet inom kort tid slutligen blir fullt ordnat. Därjämte har påpekats, att tider kunna inträffa, då det jämväl för långivaren är förmånligt att bevilja lån, för vilka amorteringar på viss tid icke erfordras eller få erläggas. Utskottet föreslår därför, att 7 § måtte ändras i överensstämmelse härmed.

I lagförslagets 8 § föreslår utskottet en formell och förtydligande ändring.

Beträffande 14 § föreslår utskottet, förutom en formell ändring,

att 7) punkten såsom en obehövlig och i särskilda fall t. o. m. skadlig begränsning måtte utgå; samt

att i denna paragraf uttryckligen skulle

fastställas, att i bostadshypoteksförenings stadgar skall utsägas, i vilka fall åtgärder böra tillgripas för föreningens upplösning samt huru likvidationen bör ordnas.

Inom utskottet har visserligen uttalats den tanken, att i lagen borde införas stadganden, varigenom fastigheter, vilka in-tecknats såsom säkerhet för av föreningen beviljade lån, förhindrades att bliva föremål för osund spekulation, men enär till förekommande av osund spekulation, varpå uppmärksamhet bör fästas, är möjligt att i föreningens stadgar införa bestämmelser i det sammanhang lagförslagets 14 § 6 punkt anger eller skilt för sig, har utskottet ansett det onödigt att införa sådana stadganden i lagen.

Slutligen har utskottet ansett, att det för föreningens kredit eller i betraktande av omfånget av föreningens verksamhet och de vid varje tidpunkt rådande förhållandena kunde vara förmånligt, att flere än en medlem av föreningens styrelse skulle utses av statsrådet, varför i 15 § 2 mom. föreslås en ändring i detta syfte.

Utskottet får således vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte antaga lagförslaget sålydande:

Lag

om bostadshypoteksföreningar.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas härmed:

1 §.

Med bostadshypoteksförening förstås i denna lag förening, som har till syfte att genom utgivande av lån mot in-teckning på längre tid tillfredsställa ägares av bostadsfastigheter i städer och med dem likartade samhällen kreditbehov.

2 §.

Bostadshypoteksförening kan stiftas endast med tillstånd av statsrådet.

3 §.

Bostadshypoteksförenings verksamhetsområde kan omfatta antingen landet i dess helhet eller till sina gränser bestämd del därav.

Förening må icke förläggas till annan ort än stad, där länsstyrelse har sitt säte, och skall denna stad anses såsom föreningens hemort.

4 §.

Bostadshypoteksförening skall grundas på

delägarnas i föreningen inbördes ansvarighet.

Föreningens delägare utgöres av dess låntagare.

Delägarers rösträtt vid föreningsstämma bestämmes på grund av det oguldna beloppet av lån, som honom av föreningen beviljats.

5 §.

Stiftande av bostadshypoteksförening skall ske medelst skriftlig överenskommelse, varigenom minst etthundra ägare av bostadsfastigheter förbinda sig att ingå som delägare i föreningen och antaga stadgar för denna samt tillsätta dess första styrelse. Å stadgarna skall statsrådets stadfästelse utverkas.

Innan stadgarna blivit stadfästa och låneansökningar till ett belopp av minst femtio miljoner mark tecknats, må föreningens verksamhet icke vidtaga.

6 §.

Hypoteksförening har rätt att anskaffa medel för sin verksamhet såväl genom utgivande av räntebärande obligationer som medelst annan upplåning, dock ej genom mottagande av depositioner från allmänheten. För upptagande av obligationslån erfordras statsrådets tillstånd.

Av hypoteksförening utgivna obligationer skola inlösas enligt fastställd amorteringsplan.

Vid utgivande av obligationer skall förbehåll göras om rätt för hypoteksföreningen att efter utgången av viss tid öka amorteringen eller återbetala obligationslånet i dess helhet.

7 §.

Av bostadshypoteksförening anskaffade lånemedel skola användas till utgivande av (*utesl.*) lån åt föreningens delägare och dem, vilka anmäla sig till inträde såsom sådana, mot inteckning i deras ägande bostadsfastigheter. Annan utlåning må ej av hypoteksförening bedrivas.

8 §.

Lån må av hypoteksförening beviljas mot inteckning i sådan bostadsfastighet, som icke är underkastad några villkor beträffande äganderättens överlåtelse.

Mot inteckning i byggnad på arrendetomt kan lån beviljas endast för den händelse, att tomten äges av kommun, att kommunen icke kan uppsäga arrendeavtalet under arrendetiden, att (*utesl.*) arrenderätten kan utan kommunens hörande överlätas på tredje person och att den återstående arrendetiden är minst fem år längre än amorteringstiden för lånet.

Obebyggd tomt eller ofullbordad byggnad må icke godkännas såsom säkerhet för lån.

Såsom säkerhet för lån ställda byggnader skola vara försäkrade så, att föreningen åtnjuter full säkerhet under hela låntiden.

9 §.

Ej må lån beviljas till högre belopp än femtiofem procent av det värde, lägenheten vid värdering blivit åsatt.

10 §.

Lånevillkoren i avseende å ränta och återbetalning skola i allmänhet bestämmas i överensstämmelse med de av föreningen vid upplåningen i dessa delar ingångna förbindelser, utan annan ökning än vad som kan beräknas vara erforderligt för bestridande av föreningens förvaltnings- och andra omkostnader samt vad enligt föreningens stadgar skall i och för bildande av reservfond erläggas.

11 §.

Bostadshypoteksförening skall så förvaltas, att i dess ägo vid varje tidpunkt befinna sig fullgiltiga intecknade skuldsedlar till ett belopp, som jämte kassabehållningen motsvarar föreningens låneförbindelser.

12 §.

För bostadshypoteksförenings oguldna skulder, av vad namn eller beskaffenhet de

vara må, äro de för lån ur föreningens medel in-tecknade bostadsfastigheter ansvariga, envar i mån av det lånebelopp, för vilket fastigheten då häftar, så ock delägarna i föreningen solidariskt, i mån av envars oguldna lånebelopp.

13 §.

Möjligen uppkommen förlust å hypoteks-föreningens utlåning äro föreningens delägare skyldiga att ersätta såsom i 12 § stadgas.

14 §.

I bostadshypoteksföreningens stadgar skall angivas:

- 1) föreningens namn och hemort;
- 2) föreningens verksamhetsområde;
- 3) beskaffenheten av de bostadsfastigheter, mot vilka lån av föreningen beviljas;
- 4) sättet och grunderna för värderingen av fastigheter och det belopp av värderingsvärdet, vartill lån kan av föreningens beviljas;
- 5) på vilka villkor och när låntagare må återbetala av föreningen beviljat lån och frikallas från delägarskap i föreningen;
- 6) när föreningen är berättigad att kräva återbetalning av lån;
(utesl.)
- 7) på vad sätt och till vilket belopp reservfond för tryggande av föreningens verksamhet skall bildas;
- 8) grunderna för användningen av uppkommen vinst;

9) huru föreningens styrelse och förvaltning skola organiseras;

10) tiden för bokslutets upprättande och sättet för granskningen av föreningens räkenskaper och förvaltning;

11) tiden för ordinarie föreningsstämma och vilka ärenden vid sådan skola upptagas;

12) när extraordinarie föreningsstämma kan hållas och vilka ärenden vid sådan kunna upptagas;

13) sättet för sammankallande av föreningsstämma och det röstetal, delägare därvid tillkommer;

14) till vilket belopp låneansökningar skola hava tecknats, innan föreningens verksamhet kan vidtaga;

15) sättet för ändring och komplettering av föreningens stadgar; (utesl.)

16) i vilka fall åtgärder böra tillgripas för föreningens upplösning; samt

17) huru beslut att föreningens verksamhet skall upphöra eller att likvidation av dess rörelse skall äga rum bör fattas samt huru likvidationen skall ordnas.

15 §.

Bostadshypoteksföreningens verksamhet och förvaltning övervakas av en utav statsrådet förordnad ombudsman, vilken av statsrådet meddelas anvisningar.

Ombudsman tillsättes icke, därest enligt föreningens stadgar i föreningens styrelse ingår åtminstone en av statsrådet utsedd medlem.

Helsingfors den 27 november 1926.

I ärendets behandling hava deltagit ordföranden Pulkkinen, viceordföranden Harvala, ledamöterna Anderson, Halonen, Helo, Hirvensalo, Kilpeläinen, Kopsa, Manner,

Raatikainen, Savolainen och Turja, suppleanterna Wahlsten, Pelttari och Särkkä samt delvis suppleanterna Hästbaeka, Junnila, Piippo och Piitulainen.

**Stora utskottets betänkande N:o 56 med
anledning av Regeringens proposition angående lag om
bostadshypoteksföreningar.**

Efter behandling av ovannämnda ärende har stora utskottet beslutit omfatta det i bankutskottets betänkande N:o 6 ingående lagförslaget såsom sådant, utom att 12 § erhållit ändrad lydelse. Stora utskottet får förty vördsamt föreslå,

*att Riksdagen måtte antaga ifråga-
varande lagförslag i enlighet med*

*bankutskottets förslag, förutom 12 §
i följande lydelse:*

12 §.

För bostadshypoteksförenings oguldna skulder, av vad namn eller beskaffenhet de vara må, äro de för lån ur föreningens medel intecknade bostadsfastigheter *solidariskt* ansvariga, envar i mån av det lånebelopp, för vilket fastigheten då häftar (*utesl.*).

Helsingfors, den 8 december 1926.
